

Skjerp og gruvedrift

Hovedbergarten i Svelvik er Drammensgranitt. Det er skjerp etter jern og molybden, og i avsetningene etter breelvene er det tatt ut grus og sand.

Jern

Ved Knektedammen, 500 m nord for Ebbestadvannet, har det vært skjerp etter jern. Dette kan være gruvene fra 1600 -tallet som omtales som Strømm jerngruver.

Molybdengruvene i Nesbygda

Det er et stort antall mindre skjerp i området Seterdalen, Oterdalen, Vassåsen og Trondåsen. Bare i Oterdalen er det drevet en liten prøvedrift. I 1918 ble det utvunnet 24,6 tonn skeidemalm, og et prøveparti ble også tatt i 1934 - 1935.

Steinbrudd i Tømmeråsen

Det er tatt ut granitt i Tømmeråsen, på Hellum og Auke. Steinhoggeriet i Tømmeråsen var det siste i virksomhet - til omkring 1950-55. Det ble levert stein bl.a. til bygningsindustrien, kantstein til vei, sokler for kunstverk og kvernstein for å male papir / cellulose.

Juve pukkverk

Juve pukkverk knuser granitt og leverer pukk og grus til bygningsindustrien i inn- og utland.

Svelvikryggen

Fra breelvaavsetningen nord for Svelvik sentrum er det tatt ut store mengder av sand og grus. Massene er godt egnet til støping da de har god variasjon på kornstørrelsen. Svelvik startet utskiping av sand rundt århundreskiftet. A/S Svelvik Cementvarefabrikk kom i gang under første verdenskrig. Siden har det skiftet med produkter og firmaer. I dag tas det ikke ut mer sand på Svelviksiden.

Mineralsamlere

For mineralsamlere kan det opplyses at det i berggrunnen i Svelvik kommune bl.a. er funnet: Kvarts/røykkvarts, muskovitt, zirkon, pyritt, rutil, topas, molybdenglans-/molybdenitt, ortoklas, albitt, beryll, akvamarin, anatas, fluoritt, allanitt, bastnasitt, ilmenitt, hyalitt/ opal og biotitt.

Visste du at:

- stranda i Bergerbukta hever seg i dag ca. 4 mm pr. år. Dette blir 40 cm stigning på 100 år.
- Ebbestadvannet var en del av Drammensfjorden for 10 000 år siden.
- Briskesletta på Tømmeråsen er gammel havbunn.
- det har gått leirras i mange dalfører i Svelvik.
- for 250 mill år siden var det ørken der hvor Svelvik ligger i dag.

Utgiver: Svelvik kommune, tlf: 33 78 01 00, fax: 33 78 02 80

Takk til: Fylkesmannens miljøvernavdeling i Vestfold for økonomisk støtte

Magnhild Berle for språklig bistand

Førsteamanuensis v/NLH-Ås, Rolf Sørensen for faglige bidrag til folderen

Dagfinn Trømborg for inspirasjon til folderen

Utarbeidet av: Anders Mikkelsen, Inga Strømme, Sverre Skaug og Tor Reiерth

Trykk: Jensens Trykkeri i Svelvik, år 2000

Foto: Anders Mikkelsen og Tor Reiерth

Forsidefoto: Fotonor as

Lokal agenda 21 (LA21) Bærekraftig lokalsamfunn i Svelvik